

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Первий Г.Л.

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Колоніалізм та пост колоніалізм в політиці та політичній науці»

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	052 «Політологія»
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітня програма	«Політологія»
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	
Форма підсумкового контролю	
Термін викладання	
Мова викладання	українська

Викладачі: доц. Осін В.В..

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Колоніалізм та пост колоніалізм в політиці та політичній науці» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Політологія» спеціальності 052 Політологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Д.: НТУ «ДП», 2022. – 18 с.

Розробники:

- Осін Вадим Володимирович – доцент, кандидат політичних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 052 Політологія (протокол № 5 від 30.08.2022 р.).

ЗМІСТ

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали.....	7
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії.....	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	15
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	15

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Політологія» спеціальності 052 Політологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф2 «Колоніалізм та пост колоніалізм в політиці та політичній науці» віднесено такий результат навчання

РН01	Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності
РН08	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки
РН11	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності
РН2	Розуміти предметну область та базову специфіку професійної діяльності

Мета дисципліни – засвоїти основні якісні методи політологічного дослідження та вміти їх застосовувати; вміти провести наукове дослідження, обґрунтувати та оформити результати.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПР01	ПР01.1-Ф2	Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності
	ПР01.2-Ф2	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично- дослідницький апарат сучасної політичної науки
	ПР01.3-Ф2	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф 2. Категорії політичної науки	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично- дослідницький апарат сучасної політичної науки; вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки
Ф 6. Логіка	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності
Ф17 Політичні інститути	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах; конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з попередньо вивчених дисциплін у закладах середньої освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години							
	денна			вечірня			заочна	
	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	30	30	-	-	-	-	-
практичні	60	30	30	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	60	60	-	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	
ПР01.1-Ф2 ПР01.2-Ф2	1. Визначення термінів: колоніалізм, імперіалізм, неокolonіалізм, постколоніалізм	
	1.1. Колоніалізм та неокolonіалізм: витоки та історичні різновиди	
	1.2. Від колоніалізму до колоніального дискурсу. Колоніалізм та знання	
	1.3. Імперіалізм та його історичні різновиди	
	1.4. Постколоніалізм і постколоніалізм: політична спадковість та теоретичний проект	
ПР01.1-Ф2 ПР01.2-Ф2 ПР01.3-Ф2	2. Колоніальні та постколоніальні ідентичності	
	2.1. Конструювання расових та культурних відмінностей	
	2.2. Раса, клас і колоніалізм	
	2.3. Психоданаліз та	

	колоніальні суб'єкти	
	2.4. Гендер, сексуальність та колоніальний дискурс	
ПР01.1-Ф2 ПР01.2-Ф2 ПР01.3-Ф2	3. Виклик колоніалізму	
	3.1. Націоналізми та панаціоналізми	
	3.2. Фемінізм, націоналізм та пост-колоніалізм	
	3.3. Чи може Subaltern говорити?	
	3.4. Постмодернізм та пост-колоніальні студії	
ПР01.1-Ф2 ПР01.2-Ф2 ПР01.3-Ф2	4. Основні поняття постколоніалізму	
	4.1. Writing Back (Re-writing)/Re-mapping/Критика канону	
	4.2. Гібридність та мімікрія	
	4.3. Третій простір	
	4.4. Ідентичність	
	4.5. Підпорядкований (Subaltern)	
ПР01.1-Ф2 ПР01.2-Ф2	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
	1 Формування постколоніальної теорії	
	1.1. Гібридність та субалтерний актор (Співак, Бгабга тощо)	
	1.2. Жінки, стать та антиколоніалізм	
	1.3. Едвард Саїд і колоніальний дискурс	
	1.4. Фуко в Тунісі: Фанон «Гнані та голодні», «Чорні шкіри, білі маски»	
	1.5. Суб'єктивність та історія: Дерріда в Алжирі	
	1.6. Проект «Провінціалізації Європи» Діпеша Чакрабарті	
ПР01.1-Ф2 ПР01.2-Ф2	2. Постколоніальні дослідження політики, культури та соціальних наук в Україні	
	2.1. Квазіменшинна/квазідіаспорна модель функціонування української культури в	

	Україні: постколоніальна амбівалентність (Микола Рябчук)	
	2.2. Козаки в Ямайці: постколоніальні риси в сучасній українській культурі (Марко Павлишин)	
	2.3. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: Тамара Гундорова	
	2.4. Політика пам'яті в сучасній Україні: постколоніальна інтерпретація	
	2.5. Колоніальні та постколоніальні риси сучасних українських соціальних наук	
	2.6. Націєтворення та національна ідентичність в Україні: постколоніальна інтерпретація	
	Разом	

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Оцінювання академічних досягнень студентів здійснюється під час поточного та семестрового контролю знань студентів.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінювання якості роботи студента протягом семестру або логічно завершеної частини дисципліни (змістового модуля) під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять, а також для перевірки якості самостійної роботи студентів (останнє може проводитися викладачем під час індивідуально-консультативної роботи зі студентом). Підсумкова оцінка поточного контролю заноситься викладачем до «Журналу обліку семінарських, практичних занять, лабораторних робіт» та до «Відомості підсумкового поточного контролю» за 100-бальною системою оцінювання. «Відомість підсумкового поточного контролю» заповнюється з дисциплін, за якими формою семестрового контролю регламентовано екзамен, та подається до відповідного деканату на останньому тижні теоретичного навчання.

Форма проведення поточного контролю визначається навчальним планом та робочою програмою навчальної дисципліни.

Семестровий контроль проводиться як підсумковий контрольний захід і є обов'язковим для всіх студентів. Семестровий контроль здійснюється з метою оцінки результатів навчання студента на окремому завершеному етапі. Відповідно до навчального плану, семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Як правило, екзамен проводиться в усній, тестовій, письмовій або комбінованій формі. Дисципліна з формою контролю у вигляді диференційованого заліку або заліку завершується підсумковою семестровою контрольною роботою чи підсумковим семестровим тестом (простим, комбінованим, перехресним, розширеним тощо) або виставляється за накопиченими балами (Підсумковою оцінкою поточного контролю). Результати семестрового контролю фіксуються за 100-бальною системою окремою графою в «Журналу обліку семінарських, практичних занять, лабораторних робіт» з позначкою ск (семестровий контроль) на сторінці, що відведена для конкретної дисципліни.

Остаточною оцінкою з дисципліни за семестр, яка вноситься до «Відомості обліку успішності», є підсумкова оцінка семестрового контролю, що розраховується як середньоарифметична балів семестрового контролю та балів підсумкової оцінки поточного контролю.

Підсумкова оцінка семестрового контролю з навчальної дисципліни за семестр вноситься до:

- «Відомості обліку успішності» викладачем;
- залікової книжки студента викладачем (у разі, якщо оцінка позитивна);
- навчальної картки студента співробітником відповідного деканату.

З дисципліни, яка вивчається впродовж двох і більше семестрів, семестровий контроль здійснюється кожного семестру у формі, передбаченій навчальним планом. У зведену відомість та в додаток до диплома, як правило, заноситься остання за

терміном виставлення підсумкова оцінка семестрового контролю. Якщо дисципліна викладається два й більше семестри, у зведену відомість та в додаток до диплома заноситься підсумкова оцінка семестрового контролю за останній семестр, в якому викладалась дисципліна (якщо передбачено форму контролю у зазначеному семестрі у вигляді екзамену). Якщо дисципліна викладається два й більше семестри, а формами семестрового контролю в усіх семестрах є екзамен, то у зведену відомість та в додаток до диплома заноситься середньозважена оцінка, розрахована за 100-бальною системою, з округленням її до цілого значення.

Підсумкова оцінка семестрового контролю комплексної дисципліни з формою семестрового контролю у вигляді диференційованого заліку, викладання змістових модулів, якої здійснюється різними науково-педагогічними працівниками, розраховується як середньоарифметична (середньозважена) балів, розрахована за 100-бальною системою, підсумкових оцінок поточного контролю за кожним із змістових модулів з округленням її до цілого значення.

У разі якщо середньоарифметична (середньозважена) кількість балів перевищує мінімальну межу позитивної оцінки (зараховано), а підсумкова оцінка поточного контролю одного зі змістових модулів менше мінімальної межі позитивної оцінки, то виставляється підсумкова оцінка семестрового контролю комплексної дисципліни за семестр у кількості балів, яка відповідає оцінці «не зараховано з можливістю повторного складання».

Підсумкова оцінка поточного контролю комплексної дисципліни з формою контролю у вигляді екзамену, викладання змістових модулів, якої здійснюється різними науково-педагогічними працівниками, розраховується як середньоарифметична (середньозважена) балів підсумкових оцінок поточного контролю за кожним із змістових модулів з округленням її до цілого значення.

Повторне складання екзаменів (заліків) допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором інституту (деканом факультету) за погодженням із завідувачем кафедри. Повторне та комісійне складання екзамену регламентується графіками, які затверджуються відповідним деканом факультету. До складу комісії входять: декан факультету (голова комісії), на якому навчається студент; завідувач кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна; викладач, який проводив лекційні заняття з дисципліни. У разі відсутності викладача за поважних причин (хвороби, відрядження, відпустки тощо) декан, за погодженням завідувачем кафедри, призначає іншого викладача з відповідною кваліфікацією.

Зразок завдань для поточного контролю

Контрольна робота з дисципліни «Колоніалізм та пост колоніалізм в політиці та політичній науці» проводиться у тестовій формі за допомогою комп'ютера. Студент отримує 30 питань до кожного з яких пропонуються 4 варіанти відповіді з яких він має обрати один вірний.

Зразок тестового завдання:

Праця «Чи може підпорядковане розмовляти?» належить:

- А) Жаку Дерріда;
- Б) Гомі Бгабга;
- В) Францу Фанону;

Г) Гаятрі Співак.

Оцінювання поточного контролю з дисципліни «Колоніалізм та пост колоніалізм в політиці та політичній науці»

30 питань * 2 бала = 60 балів

ВСЬОГО 60 балів

Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Крок накопичувальної шкали складає 1 бал, мінімальний бал – 0, мінімальний бал для отримання позитивної оцінки – 60, максимальний бал – 100.

Поточна оцінка визначається за 100-бальною шкалою за результатами змістовної модульної контрольної роботи та роботи на семінарських заняттях і дорівнює сумі оцінок за поточну контрольну роботу і оцінки за семінарські заняття.

Оцінка за поточну контрольну роботу дорівнює сумі балів отриманих за відповіді на 30 питань тесту. Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали. Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 60.

Оцінка за семінарські заняття виставляється за підсумками роботи студента на цих заняттях протягом вивчення відповідного змістового модулю. Сума оцінок за роботу на семінарських заняттях не повинна перевищувати 40 балів.

Семестрова оцінка визначається за 100-бальною шкалою як середньоарифметична поточних оцінок, отриманих за засвоєння всіх змістових модулів навчальної дисципліни і округлюється до цілого числа.

Екзаменаційна оцінка визначається за 100-бальною шкалою за результатами виконання екзаменаційних завдань і округлюється до цілого числа.

Підсумкова оцінка визначається за 100-бальною шкалою як середньоарифметична семестрової та екзаменаційної оцінок і округлюється до цілого числа.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Критеріями оцінювання можуть бути:

а) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо);
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

б) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Критерії комплексного оцінювання повинні доводитися до студентів на початку вивчення освітнього компонента.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом із подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні досягнень студентів.

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом. Кожну оцінку рівня досягнень студента викладач повинен аргументовано умотивувати

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:	95-100

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	- концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички	65-69

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано</p>	74-79

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	п'ять вимог)	
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; 	95-100

	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
значним ступенем автономії	- високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються лабораторне та мультимедійне обладнання кафедри історії та політичної теорії, дистанційна платформа Microsoft Teams.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1 Амін С. Євроцентризм. Критика однієї ідеології. — Київ: Вперед, 2022. — 188 с.
- 2 Вілсон, Ендрю. Українці: Несподівана нація. К.: К.І.С., 2004. — 552с.
- 3 Вінквіст Ч, Тейлор В. Енциклопедія постмодернізму: Перекл. з англ. Віктор Шовкун. – К. Видавництво. Соломії Павличко. ОСНОВИ, 2003. – 503 с.
- 4 Вулф Л. Винайдення Східної Європи: Мапа цивілізації у свідомості епохи Просвітництва. Серія: Критичні студії. К.: Часопис Критика, 2009г. 592 с.
- 5 Вульф Е. Р. Європа і народи без історії. К.: Києво-Могилянська академія, 2004. – 535с.
- 6 Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність. – Київ: Критика, 2005. – 528 с
- 7 Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. - К.: Критика, 2003. – 632
- 8 Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. - Київ: Критика, 2000. - 304 с.
- 9 Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. — Київ, Критика, 2013 (друге розширене видання). – 344с.
- 10 Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми. Есеї. — К.: Грані-Т, 2012. — 548 с. — (De profundis).
- 11 Мотиль О. Підсумки імперій. - Київ, Критика, 2009. – 192с.
- 12 Павличко С. Національність. Сексуальність. Орієнталізм. Складний світ Агатангела Кримського. – Київ: Основи, 2001.

- 13 Павлишин М. Канон та іконостас. – Київ: Час, 1997. – 447 с.
- 14 Плакроуз, Г., Ліндсей Дж. Цинічні теорії про гендер, расу та ідентичність. І чому вони згубні для нас усіх. – Київ: Наш Формат, 2022. – 368 с.
- 15 Рябчук М. Від «хаосу» до «стабільності»: хроніка авторитарної консолідації — К.: «К.І.С.», 2012. — 288 с.
- 16 Рябчук М. Від Малоросії до України: парадокси запізнілого націєтворення. Київ: Критика, 2000. -
- 17 Рябчук М. Дві України: реальні межі, віртуальні війни. – К.: Критика, 2003. – 336с.
- 18 Рябчук М. Долання амбівалентності. Дихотомія української національної ідентичності – Історичні причини та політичні наслідки. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. – 252 с.
- 19 Рябчук М. Зона відчуження. Українська олігархія між Сходом і Заходом. Київ Критика 2004г.
- 20 Рябчук М. Постколоніальний синдром. Спостереження — К.: “К.І.С.”, 2011. — 240 с.
- 21 Саїд Е. Гуманізм і демократична критика. – К.: «Медуза», 2014. – 144 с
- 22 Саїд Е. Культура й імперіалізм. - К.: Критика, 2007. - 608 с.
- 23 Саїд Е. Орієнталізм / Пер. з англ. В. Шовкун. - К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. - 511 с.
- 24 Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. - Львів : Літопис, 1996. – (Розділ «Постколоніальна критика і теорія», с.536-566).
- 25 Співак Г. Ч. В інших світах. Есеї з питань культурної політики. — К.: Вид. дім «Всесвіт», 2006. – 480с.
- 26 Схід-Захід: іст.-культ. зб. Вип. 16–17. Нео-анти-колоніалізм vs неоімперіалізм: релевантність постколоніального дискурсу на пострадянському просторі / за ред. Г. Грінченко, Т. Дзяевич ; Східний інститут українознавства ім. Ковальських та ін. — Х. : «НТМТ», 2013. — 551 с.
- 27 Томпсон Е. Трубадури імперії: Російська література і колоніалізм. / Пер. з англ. М. Корчинської. - К: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2006. - 368 с
- 28 Фанон Ф. Гнані і голодні. – К.: Вперед, 2016. – 227с.
- 29 Чернецький В. Картографуючи посткомуністичні культури. Росія та Україна в контексті глобалізації. – Київ: Критика, 2013. – 430с.
- 30 Шкандрій М. В обіймах імперії: Російська і українська літератури новітньої доби: Пер. П. Таращук. — К.: Факт, 2004. — 496 с.

Додаткова

- 31 Bhabha H.K. (1994) *The Location of Culture*. London, New York: Routledge, XIII.
- 32 Fanon F. (1991) *Black Skin, White Masks*. New York: Grove Press.
- 33 Moore, David Chioni. 2006. Is the Post- in Postcolonial the Post- in Post-Soviet? Toward a Global Postcolonial Critique // Violeta Kelertas (Ed.). *Baltic Postcolonialism. On the Boundary of Two Worlds: Identity, Freedom, and Moral Imagination in the Baltics*. Amsterdam - New York, NY: Rodopi. – Pp. 11–43.
- 34 Sharp, Joanne P. *Geographies of Postcolonialism. Spaces of Power and Representation*. – Los Angeles: Sage, 2009. – 158 p.
- 35 Törnquist-Plewa, Barbara & Yurchuk, Yuliya. *Memory politics in contemporary Ukraine: Reflections from the postcolonial perspective // Memory Studies 2019, 1–*

- 22.
- 36 Zarycki, Tomasz. *Ideologies of Eastness in Central and Eastern Europe*. – Routledge, 2014. – 308p.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Колоніалізм та пост колоніалізм в політиці та політичній науці» для бакалаврів
освітньо-професійної програми «Політологія» зі
спеціальності 052 «Політологія»

Розробник:
Вадим Володимирович Осін

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19